

IZVJEŠTAJ O RADU UDRUGE KURZIV ZA 2025. GODINU

O udruzi

Udruga Kurziv – Platforma za pitanja kulture, medija i društva osnovana je 2009. godine na inicijativu tadašnjeg uredništva portala Kulturpunkt.hr i njegova nakladnika, Saveza udruga Klubtura. Kulturpunkt.hr je pokrenut 2005. kako bi pratio rad nezavisne kulturne scene te kako bi progresivne kulturne i umjetničke prakse koje nastaju izvan institucija i mimo tržišta promovirao kao alat za demokratizaciju kulturnog sustava i cjelokupnog društva.

Od svog osnivanja, Kurziv razvija zapažene nakladničke, edukacijske, dokumentacijske, istraživačke i interdisciplinarnе programe, pokreće čitav niz projekata i zagovaračkih aktivnosti te kroz njih gradi organizacijske kapacitete.

Svi programi udruge uključuju domaće, regionalne i europske, sektorske i međusektorske suradnje, te su višegodišnji, odnosno razvojni programi organizacije i odvijaju se tijekom cijele godine.

Djelovanje udruge u 2025.

Do 31. svibnja 2025. radni kolektiv udruge činilo je šest zaposlenih na idućim radnim mjestima: voditeljica udruge i projekata; koordinatorica udruge i projekata; dvije novinarkе, urednice i voditeljice projekata; urednica i novinarka; financijska administratorica. Od 1. lipnja broj zaposlenih smanjuje se na pet, a od 1. srpnja, odlaskom dotadašnje voditeljice organizacije, na četiri. Od 1. srpnja pa do kraja godine tim čine: voditeljica udruge i projekata; koordinatorica udruge i projekata; urednica, novinarka i asistentica na provedbi projektnih aktivnosti; financijska administratorica.

Udruga je u 2025. ostvarila suradnje s ukupno 149 vanjskih suradnika koji su honorirani za svoj rad.

Programi organizacije provode se kroz projekte za koje je osigurana podrška iz javnih izvora na lokalnom, nacionalnom ili međunarodnom nivou, kroz sektorska i međusektorska partnerstva i suradnje.

Programski izvještaj za 2025.

U 2025. udruga je uspješno provodila svoje redovite aktivnosti izdavaštva, organizacije raznolikih javnih događanja, edukacije, istraživanja i dokumentacije, a godinu je posebno obilježila cjelogodišnja proslava 20 godina Kulturpunkta te jačanje već uspostavljenih lokalnih suradnji, kao i razvoj novih međunarodnih suradnji.

IZDAVAŠTVO

Kulturpunkt.hr

Tijekom 2025. godine na portalu Kulturpunkt.hr objavljeno je 290 autorskih priloga različitih novinarskih i publicističkih formata – tema, intervju, kritika, audio reportaža i podcasta te bliceva, kratkih vijesti kojima portal bilježi aktualna zbivanja u području suvremene umjetnosti, kulture i medija.

Važan je segment portala i informacijski servis u kojemu redakcija redovito objavljuje najave kulturnih događanja iz cijele Hrvatske te lokalne i međunarodne otvorene pozive iz područja kulture, medija i civilnog društva. U 2025. objavljeno je preko 1000 najava i preko 280 natječaja.

Portal je u 2025. godini ostvario ukupno 1.758.373 pregleda i 304.400 jedinstvenih korisnika, što potvrđuje stabilan doseg i kontinuitet čitanosti.

U produkciji autorskih tekstova je sudjelovalo više od 100 autora i autorica iz Hrvatske i regije, što potvrđuje participativni i suradnički karakter portala, a međunarodnu dimenziju dodatno su osnažili tekstovi nastali u okviru mentorskog programa stipendista europskog projekta *Come Together* koji je završio 30. lipnja.

Tematski, portal je kontinuirano pratio rad nezavisne kulturne scene i predstavljao njezine aktere, pratio i kritički vrednovao suvremene umjetničke prakse u području izvedbenih umjetnosti, glazbe, filma i vizualnih umjetnosti, te pokrивao kulturne politike i javno financiranje kulture, pitanja rada i prekarizacije, društvene pokrete i aktivizam.

Poseban novi tematski fokus u 2025. bile su dezinformacije i provjera činjenica, razvijani u okviru projekta *Odgovorno novinarstvo* (provedba do 30. kolovoza) koji je osnažio kapacitete redakcije za neovisno i sustavno *fact-checking* novinarstvo.

Uz tekstualnu produkciju, Kulturpunkt je razvijao i audio sadržaje, uključujući podcast serijale, reportaže i vodstva. U 2025. pokrenuta je i nova savjetodavna kolumna "Pitaj Doru!", koju piše Dora Levačić, a koja kroz pristupačan format otvara prostor za refleksiju o kreativnom radu, kulturnoj proizvodnji i svakodnevnom životu.

Sadržaj se objavljuje svaki radni dan i distribuira putem društvenih mreža te newslettera.

Multimedijska produkcija: vizualne refleksije i audio formati

U seriji formata koji povezuju tekst i vizualne medije ostvarene su suradnje s vizualnim umjetnicama (Katarina Đurđić, Luana Lojić i Sara Salamon, Ivča Ružić i Ena Jurov) koje svojim autorskim pristupom proširuju načine bilježenja i refleksije o kulturnim i društvenim zbivanjima.

Primjer testiranja kreativnih formata refleksije o društvenim pitanjima predstavlja i mini audio serijal autorice Barbare Matejčić, posvećen socijalnim vezama i promjenama u južnom dijelu zagrebačkog Donjeg grada. U ovom hibridnom formatu audio priče povezuju se s ilustracijama Hane Tintor. Producirane su i tematske audio reportaže koje pokrivaju raznolika područja suvremene kulture i umjetnosti.

Publikacije

- Publikacija *Odgovorno novinarstvo: Kompendij dobrih praksi borbe protiv dezinformacija* finalizirana je u lipnju 2025. godine. Bavi se ulogom provjere činjenica i širim pitanjima informacijskog poremećaja u suvremenom društvu. Publikacija je nastala u okviru projekta koji su zajednički provodili Savez udruga Rojca (Radio Rojc), K-zona (VoxFeminae.net) i Kurziv (Kulturpunkt.hr). Prvi dio publikacije fokusira se na destabilizaciju znanja i epistemičku krizu, a zastupljeni su autori Paško Bilić, Matko Vlahović, Jelena Berković, Petar Vidov, Jelena Prtorić i Dario Pavičić. Drugi dio usmjeren je na diskurzivne konstrukcije i njihove posljedice za marginalizirane skupine: pišu Tijana Cvjetičanin, Sara Gurdulić, Helena Popović i Marija Krstanović. Publikaciju zaključuje Vlado Vince analizom transformacija društvenih mreža i njihovog utjecaja na javnu sferu. Publikaciju je uredila Ivana Pejić, a oblikovao Dejan Dragosavac Ruta.

- Zajedno s portugalskom udrugom Gerador objavili smo online kompendij nastavnih izvora za mlade novinare i urednike medija zajednice, nastavno na edukacijski program međunarodnog projekta *Come Together*. Kompendij je zamišljen kao izbor uvida iz predavanja i radionica koje su se održale kao dio projekta te uključuje dio novinarskih istraživanja koja su proveli stipendisti. Za predstavljanje smo odabrali nekoliko tema koje smatramo relevantnima u ovom trenutku (istraživačko novinarstvo, data novinarstvo, medijska regulacija na razini EU, te poglavlje posvećeno novim ekološkim praksama u kulturi), istovremeno osiguravajući da oni koji razmatraju karijeru u novinarstvu mogu u kompendiju pronaći i vrijedne informacije. Priručnik služi i kao poziv na djelovanje – poziv na nepristrano, etički odgovorno, dokazima utemeljeno, dobro argumentirano ina odgovorno izvještavanje. Autori_ice tekstova su Ricardo Cabral Fernandes, Jelena Prtorić, Jelena Berković, Barbara Alves, Ioana Gabriela Cherciu, Višnja Kisić i Goran Tomka te Giulia Gotti.

JAVNA DOGAĐANJA

20 godina Kulturpunkta, cjelogodišnji obljetnički program

Dva desetljeća jedinog medija koji kontinuirano prati suvremene kulturne i umjetničke prakse nezavisne scene obilježili smo interdisciplinarnim programom koji se odvijao tijekom cijele godine diljem Hrvatske.

1) Krajem ožujka 2025. u suradnji s Platformom Doma mladih (KLFM.org, queerANarchive, Kinoklub Split) i ustanovom Multimedijalnim kulturnim centrom Split održali smo radionicu kritičkog novinarstva, organizirali kustosko vodstvo umjetničkom instalacijom *Sweats* belgijskog skladatelja Charlieja Ushera u okviru programa qIZLOŽBE, te sudjelovali u audio izvedbi Manje Ristić u Beton kinu u okviru programa Novi šum.

2) Početkom svibnja organizirali smo u Arheološkom muzeju u Zagrebu predavanje Lane Pukanić pod nazivom *Histerija ružičaste*. Predavanje se odvalo u sklopu izložbe *Historija zaborava – Prve žene zagrebačkih muzeja* te u suradnji s četiri velika zagrebačka muzeja: Arheološki muzej u Zagrebu, Etnografski muzej, Hrvatski školski muzej, Muzej za umjetnost i obrt.

3) Početkom lipnja gostovali smo u zagrebačkoj Booksi, u sklopu programa Booksa u parku, gdje je s Deom Vidović, Vatroslavom Milošem i Ivanom Pejić, urednicama iz različitih faza rada i razvoja Kulturpunkta, razgovarala novinarka i urednica Anja Cerar.

4) Dan kasnije, zajedno s Centrom za dokumentiranje nezavisne kulture gostovali smo u Koprivnici u klubu FUNK u sklopu godišnjeg okupljanja koje organizira Forum udruga nezavisne kulture, a povodom 15 godina kontinuiranog djelovanja Centra i 20 godina arhiva usmene povijesti na portalu Kulturpunkt.hr. Održani su radionica arhiviranja i javni razgovor o koprivničkoj sceni.

5) Suradnja s četiri velika zagrebačka muzeja nastavila se početkom srpnja u atriju (lapidariju) Arheološkog muzeja koji je uoči zatvaranja izložbe Historija zaborava postao prostor glazbenog i simboličkog susreta povijesti i suvremenosti, ugostivši jedno od najupečatljivijih imena domaće nezavisne muzičke scene – bend Žen.

6) Početkom rujna Kulturpunkt je obilježio svoj dvadesetogodišnji jubilej programom koji je okupio publiku u prostorima Pogona Jedinstvo i kluba Močvara u Zagrebu.

- Cjelodnevna proslava započela je na terasi Močvare, turbo-tribinom kojom je otvoreno pitanje revolucionarnog potencijala zabave u izvedbi Lane Pukanić. Sudjelovali su Marko Aksentijević, Irma Jakić, Lovro Japundžić te Anja Kožul.

- U dvorištu Pogona Jedinstvo slijedili su šlageri u izvedbi Ivane Starčević i Matije Antolića, zatim razgovorni program u formatu "roštiljanja" (roast) u kojem su sudjelovali kritičari_ke i autori_ce Igor Ružić, Karla Kostadinovski, Tihana Bertek i Luka Ostojić.

- Muzički program pod vedrim nebom oblikovali svojim Neon Lies i Željezne pilule, dok su program u klubu Močvara oblikovale tonota, Babilonska te Heartskomerz.

- Specijalni gosti proslave bili su Damir Bartol Indoš i Tanja Vrvilo (Kuća ekstremnog muzičkog kazališta) s izvedbom *Kraj poretka* čiji je zvuk pratio cijeli program proslave, dok je središnja izvedba održana u Velikoj dvorani Pogona, a sudjelovali su Zlatko Burić Kićo, V.D. Ike i Isabel, Damir Prica Kafka, Ivan Bilosnić Bic, Miro Manojlović, Andreja Kurelec Košavić, Duje Jurić, Milan Mance, Jasmin Dasović, Andrija Santro, Ruta, te Smak Press.

- Posebno je za proslavu bila važna komponenta solidarnosti: na štandu udruge MAZ posjetitelji su mogli podržati festival alternative i ljevice Fališ, a dio prihoda kluba Močvara rezerviran je za istu svrhu.

7) Krajem studenog otputovali smo u Osijek gdje smo u prostoru Društvenog ateljea Dkolektiva održali sastanak s potencijalnim novim suradnicima koji su se

odazvali putem otvorenog poziva na radionicu te sutradan održali fokusnu grupu o razvoju civilnog društva i nezavisne kulturne scene u Osijeku.

8) Dvadeset godina rada obilježili smo i produkcijom i distribucijom video-materijala u kojima istaknute kulturne radnice na nezavisnoj sceni govore o važnosti našeg rada za razvoj suvremene kulture i umjetnosti u Hrvatskoj.

Kritička dramaturgija

Proljetni ciklus događanja Kritička dramaturgija, koji zajednički organiziraju Kurziv i Savez scenarista i pisaca izvedbenih djela - SPID, održao se po četvrti put od 17. travnja do 7. svibnja u različitim zagrebačkim prostorima kulture. S temom "Izvan kontrole", program je kroz umjetničke, diskurzivne i participativne formate istraživao kulturne prakse koje propituju društvenu kontrolu tijela, osjećaja, ponašanja i značenja u medijima izvedbene, vizualne i filmske umjetnosti te aktivizma. Pored središnjeg programskog ciklusa održanoga na proljeće, u 2025. po prvi put smo organizirali još događanja tijekom ostatka godine, odnosno u jesenskim mjesecima.

- *Radnu grupu za slomljena srca* posvećenu kvir teoriji i praksama vodio je splitski kustos i aktivist Tonči Kranjčević Batalić, a održala se u prostoru GMK 17. i 18. travnja.

- Radnu grupu *Ubrzani tečaj za špijune u filmskoj industriji*, koja je polaznicima pružila praktični i teorijski uvid u mehanizme nadzora i kontrole u filmskom mediju, vodila je filmska autorica Sunčica Ana Veldić, a održala se 29. i 30.4. u MaMi.

- Bečka izvedbena umjetnica Veza Fernández vodila je u prostoru Liberdancea 3. i 4. 5. radnu grupu *Glas koji dodiruje ima i kožu*, koja je sudionice upoznala s različitim tehnikama rada s glasom i zvukom, a suorganizirana je u suradnji s UO Multimedijalna koliba (program Glasno pitanje).

- Diskurzivno-umjetnički segment Kritičke dramaturgije otvorio je razgovor o kvir kulturi (19.4., GMK) na kojemu su se zagrebačkoj publici predstavili kolektivi iz Rijeke (RISO i prijatelji), Splita (queerANarchive) i Ljubljane (Bottoms) koji djeluju u različitim područjima kulture. U razgovoru su sudjelovali dizajnerica Ana Labudović, kustos Tonči Kranjčević Batalić, umjetnica Tatiana Kocmur, dizajner i glazbenik Matic Brinc, a moderirala ga je urednica Hana Sirovica.

- Filmska večer i popratna diskusija *Kad nadzorna i skrivena kamera postanu film* održana je 24. 4. u MaMi, a na njoj su prikazana 4 filma domaćih i inozemnih

autora, uz popratni razgovor selektorice Sunčice Ane Veldić te urednice u kulturi Izabele Šegedin.

- Proljetni program je zaključila izvedba *Alalazo Veze* Fernández u Pogonu Jedinstvo. Nakon izvedbe, organiziran je i razgovor umjetnice sa studentima Odsjeka plesa pri ADU, kojemu su se pridružili i ostali zainteresirani članovi publike.
- Izvedbeno predavanje antropologa i umjetnika Bojana Mucka održano je 23. 10. u 19 sati u KunstTeatru. *Rubovi skliskog* bazirani su na fragmentima dnevničkih bilježaka u raznim medijima nastalim tijekom antropološkog istraživanja iregulariziranih migracija u pograničnom području Bosne i Hercegovine, u klimi policijskog nasilja i kriminalizacije solidarnosti.
- 6. i 7. 11. u MaMi održala se radna grupa *Žena u borbi – danas* u vodstvu umjetnica i istraživačica Andreje Dugandžić i Karle Crnčević. U okviru grupe voditeljice su s polaznicama podijelile svoja istraživanja arhiva Antifašističkog fronta žena (AFŽ).
- Jesenski ciklus zatvorilo je filmsko izlaganje *Skribe smo sve što je važno!* Crnčević u subotu, 8. 11. u MaMi. Izlaganje se oslanja na autoričino istraživanje arhivske građe povezane s AFŽ-om, te predstavlja prvu javnu prezentaciju procesa koji će rezultirati dugometražnim dokumentarnim filmom.

Seminar za žive arhive

Kurzivov redovni završni godišnji seminar u 2025. bio je posvećen kreativnim pristupima aktivaciji arhiva. Kroz tri studije slučaja – tri pogleda u različite arhivske prakse – *Seminar za žive arhive* donio je uvide u izazove i potencijale rada s materijalima iz prošlosti, kao i u metode njihove reinterpetacije i komunikacije kroz umjetničko i kustosko oblikovanje. Na Seminaru su sudjelovale povjesničarka umjetnosti Ivana Bago te umjetnice Božena Končić Badurina i Katerina Duda. Nakon izlaganja slijedila je zajednička diskusija koju je vodila kustosica Tea Kantoci.

ISTRAŽIVAČKI PROGRAM

Pilot-faza *Temporalnih reaktivacija*, nove linije istraživanja i reinterpetacije historijata nezavisne kulturne scene, temeljenog na Kurzivovom arhivu usmene povijesti nezavisne scene Abeceda nezavisne kulture, inicirana je kroz suradnju s umjetnicom Katerinom Dudom, koja je u 2025. proučila arhivske materijale i održala (u sklopu završnog Seminara) javnu prezentaciju svog istraživanja vođenoga interesom za transgeneracijski prijenos praksi i nasljeđa nezavisne

scene. Istraživanje je osim analize arhivskih materijala obuhvatilo i upitnik koji je ispunilo preko 70 pripadnika mlade generacije, budućih profesionalaca u kulturi – studenata i studentica Akademije likovnih umjetnosti, Akademija dramskih umjetnosti te Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

EDUKATIVNI PROGRAM

Kulturpunktova novinarska školica

Sedamnaesti ciklus Kulturpunktove novinarske škole održavao se od 1. listopada do 17. prosinca dva puta tjedno u Pogonu Mislavova, a kurikulum se sastojao od četiri tematske cjeline: kulturne politike i nezavisna kulturna scena; suvremena umjetnost; mediji i medijska pismenost; te od praktičnog dijela u kojemu uz mentorsku podršku polaznici pišu završni rad.

Tijekom višemjesečnog rada polaznici_e su kroz radionice, praktikume i terenske posjete upoznavali različite aspekte suvremene kulture i medija te razvijali vlastite autorske tekstove.

- Radionice posvećene medijima i novinskim formama održane su Ivana Pejić i Barbara Matejčić, a predavanja o kulturnim politikama i nezavisnoj kulturnoj sceni Matija Mrakovčić.

- Uslijedio je niz praktikuma posvećenih različitim područjima suvremene umjetnosti uz vodstvo iskusnih kritičara i kritičarki: Igora Ružića (izvedba), Antonija Pošćića (glazba), Tihane Bertek (vizualne umjetnosti) te Višnje Pentić (film).

- Program je obuhvaćao i niz zajedničkih odlazaka na programe nezavisne scene organiziranih u suradnji s gradskim ustanovama i udrugama. Polaznice_i su u 2025. imali priliku posjetiti Filozofsku kuću Xantipa gdje se odvio program Onkraj; pogledati predstave *Možeš biti sve što želiš* (KunstTeatar), *Sigurna kuća* (Gavella) te filmove na Human Rights Film Festivalu, dok je u Pogonu Jedinstvo organizirano vodstvo izložbom *Štimanje pogleda* nastalom u sklopu programa NOVACi u organizaciji WHW-a i Pogona.

- Na temelju posjećenih programa, polaznici-e su pisali kratke osvrte koje su nastavili razvijati s mentorima_cama. Po završetku predavačkog i radioničkog dijela programa, polaznici_e su uz konzultacije s uredništvom Kulturpunkta osmislili teme svojih završnih radova, koje će realizirati početkom 2026.

Međunarodni program edukacije i stipendija za mlade

U sklopu međusektorskog partnerskog projekta osmislili smo obrazovni program za ne-još-etablirane novinare i urednike, dostupan sudionicima iz cijele Europe, s fokusom na strategije stvaranja inkluzivnih i versatilnih medijskih redakcija. Online program bio je podijeljen u tri dijela: 1) upoznavanje s medijima i novinarskim alatima, 2) održivost, zelena tranzicija te budućnost rada u kulturnom i medijskom sektoru, 3) inkluzivne medijske prakse i uključivanje nezastupljenih skupina u društvene procese.

Program je završio otvaranjem međunarodnog poziva za novinarske stipendije. Prijave je pregledao konzorcij projekta Come Together, sastavljen od urednika iz portugalskog medija Gerador, poljske Krytyke Polityczne, belgijskog rekto:verso, te hrvatskih Voxfeminae i Kulturpunkt.hr, kao i europskih mreža Eurozine i Voxeurop. Petero urednika iz tih medija bili su mentori pet odabranih stipendista. Svi su tekstovi objavljeni i prevedeni na hrvatski, portugalski, poljski, njemački, engleski i francuski.

Programe udruge u 2025. godini podržavali su Zaklada Kultura nova, Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, Grad Zagreb, Agencija za elektroničke medije, Hrvatski audiovizualni centar, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Europska komisija, Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Hrvatski
audiovizualni
centar
Croatian Audiovisual Centre

Co-funded by
the European Union